

MÓRAHALOM, AZ ÉLHETŐ KISVÁROS (10.)

Nagyon fontos a helyi nyilvánosság

■ MÓRAHALMI ÚJSÁGOK (BALRÓL) ÉS A MÓRAHALMI TELEVÍZIO STÚDIÓJA (JOBBRÓL). SZABÓ KATALIN SZERKESZTŐ-RIPORTER A KISVÁROS ÚJ DÍSPOLGÁRÁT, PÁLFI FERENCET FAGGATJA

Fotó: Miskolczi Róbert és Frank Yvette

Mórahalom: mintatelepülés. Nemcsak Csongrád megyében, országosan is példa arra, hogy a rendszerváltás óta igenis meg lehetett változtatni a helyi „kisvilágot”. Hogyan? Lapunkban azért szentelünk tízrészes sorozatot a kisvárosnak, hogy ezt bemutathassuk. Miként vált élhető kisvárossá, közigazgatási központtá, a kistérségi összefogás szimbólumává. Hogyan lett a Homokhátság álmos településéből turistákat vonzó, hiteles fürdőváros, hogy vált fogalomná az agráriumban a Mórakert, miért jönnek ide befektetők a leggazdagabbnak vélt Nyugatról, Hollandiából vagy Belgiumból is?

FEKETE KLÁRA

A helyi nyilvánosság fontosságára is ráéreztek Mórachalmon akkor, amikor kidolgozták a településfejlesztési stratégiát – mondta **Nógrádi Zoltán** polgármester. Ha ugyanis nem megfelelő az információáramlás – magyarázta –,

sok felesleges energia mehet el arra, hogy a téves értesítéseket, pletykákat cáfolják a döntéshozók. Azt is tudták, hogy a kézbe vehető újság mellé a helyi televízióra is szükség van, amelynek köszönhetően azonnali válaszok adhatók a felmerülő kérdésekre.

Az első újság, a Mórahalmi Körkép legelső száma 1990-ben jelent meg 500 példányban, ma már 700-at vásárolnak meg a kisvárosiak. Öt éve a tanyán élők számára negyedéves rendszerességgel jelentetik meg a Mórahalmi Tanyai Újságot. A Mórahalmi Televízió, a Móránét pedig 2001-ben sugározta első adását: jelenleg heti két nap adnak négyórás műsort, ezeket vasárnap megismétlik, s közben 24 órás képújságot sugároznak.

Amikor Mórachalom már egyre jelentősebb szerepet töltött be kistérségi központként, szükségét látták a Térségi Tükrök kiadásának is: a 2007 első

negyedéve óta havonta 35 ezer példányban megjelenő színes lap olyan információkat tartalmaz, amelyek ezer szállal kötik össze a Homokhátság vidékének településeit. Innen már csak ugrás volt, hogy – ugyancsak tavaly – elindítsák a kistérségi televíziót, a Homokhátság Tv-t, amely kábelen jut el az emberekhez.

Mórahalmi segítséggel heti négyórás szerkesztett műsort sugároznak – tájékoztató **Duka Félix**, a médiumok alapító szerkesztője. Ebben az évben ráadásul – pályázati forrásból – optikai kábelt fektetnek le a települések között, hogy segítségével az önkormányzatok, intéz-

ményeik és a családok olcsóbban jussanak internetes hozzáféréshez. Még újságíró és televíziós szerkesztői, operatőri tanfolyamot is indítottak, hogy a jövőben minden községben legyen egy stáb, és az friss információkkal lássa el az adások szerkesztőit.

„Könnyebben szervezzük a település életét, a rendezvényeket, fonjuk szorosabbra a kapcsolatokat a társadalmi rétegek között a helyi médiának köszönhetően – jelentette ki Nógrádi Zoltán, és még hozzátette: az újságok, a televíziók meghatározzák a Mórachalmon élők kulturális identitását is.” (Vége.)

MI LESZ A SORSUK AZ ISMERETLEN, ATTILA KORI KINCSEKNEK?

Megnyílt a Móra-múzeum aranyszéfje

A harmincas évek óta páncélszekrényben őrzik azokat a V. századi hunkori kincseket, amelyeket még Móra Ferenc tárt fel. Egyes történészek szerint Attila temetésével kapcsolatosak az aranytárgyak, mások szerint a barbár fejedelem előtt élt egyik hun vezér áldozati ajándékai. A Móra Ferenc Múzeum megnyitotta lapunknak az aranyszéfét.

KUNSTÁR CSABA

– A régészek egyetértének abban, hogy az összesen egykilónyi, több mint kétszáz darabból álló fejedelmi lelet az V. század első feléből származik – mondta lapunknak **Kürti Béla** régész, főmuzeológus.

A felbecsülhetetlen értékű leletet, amelyet még Móra Ferenc tárt fel, a harmincas évek óta páncélszekrényben őrzik. A húszas években szülő aláfordításkor kerültek elő – a másfél évezrede földben lévő – aranytárgyak, amelyeket a helyi parasztyerek egymás között csereberéltek el sült tökért és almáért. Móra Ferenc szerint féltalicskányi aranytárgynak kelt így lába, amelynek egy része idővel magángyűjtőkhöz került. A nagyszéksősi ásatások során, az író-régész így is gazdag leletanyagot tárt fel: ékszerek, edények, csatok és lószerszámok kerültek elő.

A Móra Ferenc Múzeum régésze szerint áldozati vagy máglyaleletről van szó, ugyanis legtöbb tárgyon olvadásnnyomok találhatók.

– A máglyaáldozat az, amikor titokban eltemették a fejedelmet, és utána ültek egy halotti tort. Ez nem szükszerűen a temetkezés közelében volt. A halotti toron máglyára raktak egy, az elhunytat szimbolizáló tárgyat, például egy nyírfakéregből ki-

■ A TÖBB MINT KÉTSZÁZ DARABBÓL ÁLLÓ FEJEDELM I LELET AZ V. SZÁZAD ELSŐ FELÉBŐL SZÁRMÁZIK

Fotó: Miskolczi Róbert

vágott emberalakot, ami mellé személyes tárgyait helyezték, valamint edényekben ételt és italt raktak. Az egészet elhamvasztották, és ami megmaradt azt összekaparták és eltemették – magyarázta a főmuzeológus, aki hozzátette: a nagyszéksősi kincs Európa legnagyobb V. századi fejedelmi lelete.

– Értékét tekintve akár lehetett a 453-ban meghalt Attila máglyaáldozata is. Bizonyos, hogy a hun fejedelem birodalmi fővárosa ebben a régióban volt – mondta el Kürti Béla.

Az Attiláról szóló tudásunk Priscustól származik, aki tagja volt II. Theodosius bizánci császár 448-ban, a hunokkal tárgyaló küldöttségének. Pris-

cus a nomád hunok falvát a kor nagyvárosaival megegyező méretűnek mutatta be, tömör fa falakkal. Útleírására szerint Attila városa lehetett akár Szentes-Csongrád térségben, de Hódmezővásárhely és Szeged környékén is.

Kürti Béla szerint több kutató még Attila előtti évekre helyezi ezeknek az

→ AKIK TUDJÁK, HOL VAN ATTILA KOPORSÓJA.

A Móra Ferenc Múzeumban külön akta vezetnek az amatőr Attila-kutatókról. Míg a hivatalos történelmekutatók takaréklángon tevékenykedik a hunokkal és a honfoglalás előtti korszakkal kapcsolatban, addig az önjelölt történészek tevékenysége annál aktívabb. Az akta több olyan „amatőr történésszel” is foglalkozik, akik azt állítják, tudják, merre kell keresni Attila három koporsós sírját. Volt, akinek maga a hun vezér jelent meg ál-mában, és elmondta neki, hogy az egyik tarjáni tizemeletes alatt van a sírja. Mások meg a „kisugárzás” alapján lokalizálják Attila nyugvóhelyét. Attila hármaskoporsós temetését azonban nem említik a kortárs szerzők. Mindez egy reformkori legenda, amely a XIX. század első felében bukkant föl először.

aranytárgyaknak a földbe kerülését. Az írásos emlékek szerint a hunok 430 előtt egy hadjáratot indítottak Burgundia ellen. Uptar vagy Oktar nevű vezér – állítólag – a hadjárat alatt halálra ette magát. Többek szerint ezek Uptar áldozati leletei, akit Burgundiában temethettek el, de itt tartották meg halotti torát.

Kürti Béla elmondása szerint eddig biztonsági és pénzügyi oka volt annak, hogy a tárgyakat nem állították ki folyamatosan a nagyközönség számára. A tervek szerint Szentes adna otthont a hun kori aranytárgyaknak.

További fotók a témáról az interneten:

delmagyar.hu